

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF SOUTH OSTROBOTHNIA

Oikeudenmukainen siirtymä ja Etelä-Pohjanmaa

Bioenergia ry:n turvepäivä 16.11.2020

Asko Peltola

Turve on tuttua Etelä-Pohjanmaalle

- Etelä-Pohjanmaa on paitsi ruoka-, kulttuuri- ja yrittäjyysmaakunta myös **turvemaakunta**
- Valtavat suoalueet on aikoinaan raivattu pelloiksi ja ojitettu kasvaviksi metsiksi, millä on avitettu maamme elintarvikeomavaraisuutta ja vaurastumista
- Etelä-Pohjanmaa tuottaa turvetta muillekin sekä energiaksi että muuhun käyttöön
- Turvetuotantoa koskeva maakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa joulukuussa 2018
=> turvetuotantoon soveltuvien alueiden tuotantokelpoinen pinta-ala on noin 14 000 ha

Energiaturpeen käytön vähentäminen I

- Siirtymä pois energiaturpeesta on ollut nähtävissä, mutta muutosvauhti on ollut odotettua nopeampi
- EU:n Green Dealin mukana on tulossa myös rahoitusta hiilipäästöjen vähentämiseen (oikeudenmukaisen siirtymän rahasto JTF) => Suomessa näitä varoja kohdistettaisiin ennen kaikkea energiaturpeesta luopumisesta aiheutuvien ongelmien kompensoimiseen
- Myös muuta kehittämisrahoitusta on lähivuosina haettavissa ennenkokemattoman paljon:
”perinteiset” EAKR ja ESR + kansalliset varat (AKKE) + EU:n elpymis- ja palautumistukiväline (RRF) + maaseuturahasto

Energiaturpeen käytön vähentäminen II

- Rahoittajina toimivat ainakin ELYt ja maakuntien liitot
=> hakuja on tulossa näihin erityisesti 2021-2023
mutta osin ne jatkuvat koko ohjelmakauden eli
vuoteen 2027 asti
- Yksittäisille yrittäjille avautuvien mahdollisuuksien
lisäksi kannattaa miettiä yhteisiä hankkeita omien
organisaatioiden puitteissa (esim. turve- ja
koneyrittäjät) sekä ”hankeammattilaisten” kanssa
(esim. oppilaitokset ja korkeakoulut)

Mitä E-P:llä on tehty JTF:n hyödyntämiseksi?

- Maakunnallisen JTF-suunnitelman valmistelu E-P:llä on jo aloitettu => miten JTF-rahaston kautta voidaan tukea mahdollisimman hyvin turvealan oikeudenmukaista siirtymää?
- Suunnitelma toimii rahoituksen myöntämisen perusteena
- Alueellisen suunnitelman laadinnan tueksi on muodostettu **asiantuntijaryhmä**, joka on kokoontunut jo kahdesti => keskusteltu energiaturpeen käytön vähenemisen vaikutuksista sekä JTF-rahaston mahdollisuuksista tukea turvealaa

Miten JTF-valmistelu jatkuu?

- Viimeisimpien tietojen mukaan Etelä-Pohjanmaa tulee olemaan JTF-rahoituksen piirissä
- JTF:n sisällöllinen kohdentaminen on vielä auki, ja kansallisia linjauksia seurataan myös alueellisessa valmistelussa
- Suunnitelman tekemisessä määritellään seuraavaksi ilmastoneutraaliin talouteen siirtymisestä aiheutuvia vaikutuksia E-P:llä ja muotoillaan niitä kehitystarpeita ja -tavoitteita, joihin rahoitusta täytyisi ohjata
- Alueellisella asiantuntijaryhmällä on merkittävä rooli suunnitelman laadinnan ”tukijoukkona”

Turvedialogin 12.11.2020 näkökulmia

- Siirtymän nopeus on nyt liian suuri, tarvittaisiin enemmän aikaa ja pitkäjänteisyyttä muutokseen
- Energiaturpeen tuotannosta luopumisen ketjuvaikutukset ovat suuret ja tulevat tapahtumaan yllättäväinkin nopeasti (vaikutukset mm. puutarha-alaan, eläintuotantoon, metsätuotantoon ja huoltovarmuuteen)
- Voidaanko puhua oikeudenmukaisuudesta, jos viedään elinkeino?
- Uusia turvetuotteita on aktiivisesti kehitettävä ja tehtävä niistä Suomelle uusi vientituote!

Lopuksi

- Siirtymän tarpeellisuus ymmärretään, mutta kyse on huomattavasti laajemmasta kokonaisuudesta kuin turpeen polttamisesta energiantuotannossa => muistettava huoltovarmuus ja turpeen muut tärkeät ja uudet käyttömuodot
- E-P on yrittäjyyden, soveltavan osaamisen, ruoan tuotannon ja jalostuksen maakunta, jossa turve edelleen nähdään merkittävänä luonnonvarana (vrt. Elantoa suosta -työohjelma 1996 – 2000)
- E-P:llä ymmärretään turveyrittäjien huoli ja halutaan pitää kiinni muutoksen oikeudenmukaisuudesta

Kiitos!

ETELÄ-POHJANMAAN LIITTO
REGIONAL COUNCIL OF SOUTH OSTROBOTHNIA

Kampusranta 9 C • PL 109 • 60101 Seinäjoki • www.epliitto.fi

***”Kytösavun aukeilla mailla on kansa,
mi aina on vaalinut vapauttansa...”***